

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 15Cob/47/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4217205673
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Balegová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4217205673.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Martiny Balegovej a členov senátu JUDr. Jána Bzdúška a JUDr. Pavla Lukáča v spore žalobcu: KOMVaK - Vodárne a kanalizácie mesta Komárna, a. s., E. B. Lukáča 25, 945 01 Komárno, IČO: 36 537 870, proti žalovanému: ADIANT, spol. s r. o., J. Tubu 7, 945 01 Komárno, IČO: 36 552 526, o zaplatenie 895,08 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Komárno č. k. 4Cb/25/2017 - 87 zo dňa 12. 11. 2018, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Komárno č. k. 4Cb/25/2017 - 87 zo dňa 12. 11. 2018 p o t v r d z u j e.

Žalobcovi odvolací súd nárok na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol návrh žalovaného zo dňa 04. 10. 2018 na zrušenie rozsudku Okresného súdu Komárno č. k. 4Cb/25/2017 - 70 zo dňa 29. 11. 2017.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na § 105 ods. 1, § 277 ods. 2, ods. 3, § 274 CSP Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), § 2 ods. 1, § 11 ods. 1, § 13 ods. 1 písm. a/, § 60e zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci (ďalej len „zákon o e-Governmente“) a § 821 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch.

3. Súd prvej inštancie uviedol, že procesná pasivita žalovaného sa v predmetnom konaní prejavovala tým, že si neplnil základné povinnosti sporovej strany. Žalovaný po podanom odpore už na výzvy súdu (uznesenie sp. zn. 4Cb/25/2017 - 36 zo dňa 19. 07. 2017, uznesenie sp. zn. 4Cb/25/2017 - 61 zo dňa 23. 10. 2017) nereagoval, pričom tieto uznesenia mu boli doručované do elektronickej schránky. Advokát žalobcu na pojednávaní dňa 29. 11. 2017 navrhol, aby sa vo veci samej rozhodlo rozsudkom pre zmeškanie a aj podľa názoru súdu boli splnené procesné podmienky pre rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie (§ 274 CSP), preto súd žalobe vyhovel v celom rozsahu. Ak je žalobcom na pojednávaní prednesený návrh na takýto procesný postup, súd nemá na výber. Rozsudok Okresného súdu Komárno č. k. 4Cb/25/2017 - 70 zo dňa 29. 11. 2017 bol vyhotovený dňa 19. 12. 2017 a následne doručený advokátke žalobcu dňa 20. 12. 2017 a žalovanému dňa 05. 01. 2018. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 23. 01. 2018 a vykonateľnosť dňa 27. 01. 2018. Proti rozsudku pre zmeškanie Okresného súdu Komárno č. k. 4Cb/25/2017 - 70 zo dňa 29. 11. 2017 podal žalovaný návrh na jeho zrušenie z dôvodu, že po tom, čo súd vydal platobný rozkaz č. k. 4Cb/25/2017 - 32, žalovaný podal včas a dôvodne odpor. Od tohto momentu žalovaný neobdržal od konajúceho súdu žiadnu písomnosť ani informáciu. Medzičasom súd vydal uznesenie, ktorým zrušil platobný rozkaz, uznesenie s výzvou súdu, aby žalovaný do 10 dní doložil list o odstúpení od zmluvy, predvolanie na pojednávanie, zápisnicu z pojednávania a rozsudok. Všetky tieto písomnosti boli žalovanému doručené dňa 28. 09. 2018. Žalovaný mal za to, že sklzom doručenia bez jeho zavinenia je naplnený titul ospravedlniteľného dôvodu a súčasne je zachovaná lehota 15 dní, odkedy sa o rozsudku dozvedel, pretože akékoľvek doručenie

do fiktívnej elektronickej schránky alebo indikátor elektronickeho dokumentu neboli žalovanému jednak dostupné a jednak nemal o akomkoľvek doručovaní mimo poštovného spôsobu vedomosti. Ďalej žalovaný vo svojom návrhu uviedol, že súčasné nezrušenie a nepokračovanie v konaní s poukázaním na rozhodujúce nepravdivé údaje, ktoré viedli súd k rozhodnutiu rozsudkom zapríčinili v prospech žalobcu jeho neoprávnené obohatenie. Z uvedených ospravedlniteľných dôvodov navrhol žalovaný, aby súd rozsudok pre zmeškanie autoremedúrne zrušil a pokračoval v konaní. Od 01. 07. 2017 sa všetkým právnickým osobám aktivovali elektronicke schránky a orgánom verejnej moci, t. j. aj súdom SR vznikla povinnosť doručovať všetky písomnosti do aktivovanej elektronickej schránky právnických osôb. Keďže žalovaný je tiež právnickou osobou, obchodnou spoločnosťou založenou podľa právneho poriadku Slovenskej republiky a zapísanou do Obchodného registra SR, súd doručoval všetky písomnosti - rozhodnutia súdu, predvolanie na pojednávanie ako aj poučenie o procesných právach a povinnostiach do elektronickej schránky žalovaného v zmysle zákona o e-Governmente. Súd preskúmal súdny spis, ako aj elektronicke súdny spis a zistil, že v spise sú založené elektronicke doručky, ktoré preukazujú, že došlo k doručeniu súdnych písomností žalovanému fikciou doručenia. Žalovaný si písomnosti doručované súdom v elektronickej schránke ani neotvoril. Fikcia doručenia súdnych písomností teda nastala v zmysle § 821 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. Skutočnosť, že žalovanému neboli dostupné písomnosti doručované do jeho elektronickej schránky, ktorá sa mu aktivovala počnúc dňom 01. 07. 2017, je okolnosťou vzniknutou na strane žalovaného, ktorý mal vedomosť o prebiehajúcom súdnom konaní, v záujme predvídateľnosti si ju zrejme nekontroloval a v zmysle rímskej zásady „vigilantibus iura scripta sunt“ súd toto počínanie žalovaného vyhodnotil ako jeho subjektívne zlyhanie, čo malo za následok vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného. Obdobne rozhodol aj Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. 5 Sžf 65/2011: „Najvyšší súd dáva do pozornosti zásadu, ktorá platila už v rímskom práve, podľa ktorej „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. „práva patria len bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv, a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod.“ Pre správny výklad vyššie uvedeného súd prvej inštancie dodal, že ustanovenie o aktivácii elektronickej schránky všetkých právnických osôb zapísaných v Obchodnom registri SR zo zákona nadobudlo účinnosť dňa 31. 12. 2016. Súd sa preto nestotožnil s názorom žalovaného, že k zmeškaniu lehoty na podanie vyjadrenia a zmeškaniu pojednávania došlo z ospravedlniteľného dôvodu. Súd návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie č. k. 4Cb/25/2017 - 70 zo dňa 29. 11. 2017 nedoručoval žalobcovi na vyjadrenie, nakoľko jeho vyjadrenie by nemalo žiadny faktický význam pre rozhodnutie súdu o návrhu žalovaného, prihliadnúc i na skutočnosť, že v návrhu žalovaný namieta nesprávny postup súdu pri doručovaní písomností, ide teda o procesné úkony súdu, ktoré súd vykonal v súlade s platnými zákonmi upravujúcimi postup pri doručovaní súdnych písomností stranám sporu. Nakoľko súd dospel k vyššie uvedeným záverom, bol toho názoru, že návrhu žalovaného na zrušenie kontumačného rozsudku nemôže vyhovieť, a preto ho zamietol.

4. Proti tomuto uzneseniu podal žalovaný v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Uviedol v ňom, že obdržal upomienku, na ktorú okamžite písomne reagoval. Na návrh žalobcu súd prvej inštancie vydal vo veci platobný rozkaz, proti ktorému podal žalovaný v zákonnej lehote odpor. Žalobca v návrhu na vydanie platobného rozkazu uviedol podstatu sporu, ktorá bola zmätočná, a ktorú žalovaný v odpore namietal. Žalobca napríklad uviedol neplatenie vodného a stočného v rodinnom dome, kde žalovaný so žalobcom neboli zmluvne zviazaní, pretože išlo o súkromnú osobu vlastníka domu. Žalobca potom striedavo v texte zamieňa adresy J. E. X v C. a J. X v C., ako aj predmet žaloby vodného a stočného a povrchovej vody, odvádzanie povrchovej vody do verejnej kanalizácie, kde odvod nie je možný, lebo tam nie sú plošné kanalizačné vpuste a odvod stočného z miest, kde s tým žalovaný nemá nič spoločné. Túto zmätočnosť uznal aj súd prvej inštancie, ktorý platobný rozkaz v plnom rozsahu zrušil. Žalovaný včas nezaregistroval potrebu predpísaného zariadenia elektronickej schránky a po podaní odporu si útlm v napadnutom konaní vysvetlil tak, že žalobca od pokračovania pri jeho zmätočnom podaní ustúpil. Až upozornením správcu modulu, že sa v schránke spoločnosti hromadia písomnosti, sa žalovaný o tom dozvedel a okamžite reagoval. Žalovaný sa pritom dovoľáva vedomosti pojednávajúceho sudcu súdu prvej inštancie, ktorý iste potvrdí aktivitu v reakcii na právne úkony, a že v prípade vedomosti žalovaného a jeho konateľa o tejto situácii by žalovaný včas naplnil požiadavky z toho vyplývajúce vhodnou právnou reakciou. Preto použiť zásadu „vigilantibus iura scripta sunt“ v tomto procese je voči žalovanému neprimerane prísne. Napriek tomu, že konateľ žalovaného konal v pozícii žalobcu v inej veci u rovnakého sudcu, tento ho ani za viacnásobnej prítomnosti neupozornil na zjavnú pasivitu žalovaného v styku s

elektronickou schránkou, kam všetky písomnosti v napadnutej veci zasielal. Tak sa stalo, že žalovaný nebol zastúpený na pojednávaní, o ktorého vytyčení nemal vedomosť a súd prvej inštancie vydal rozsudok, ktorým žalovaného z dôvodu zmeškania zaviazal na menovité povinnosti. Po vecnej stránke je tento rozsudok nevykonateľný, pretože zmätočnosť z neho nebola odstránená a neprítomnosťou žalovaného na pojednávaní sa ani dodatočne neodstránila. Ak by žalovaný plnil takéto rozhodnutie súdu, potom by došlo k neoprávnenému majetkovému prospechu a možnosti podania žaloby na jeho vydanie. Keďže sa konalo v zmysle platných právnych predpisov a právoplatného rozhodnutia súdu, vznikla by pri určovaní priamej príčinnej súvislosti v tomto prípade právna anarchia. Z uvedených dôvodov žalovaný navrhol odvolaciemu súdu, aby napadnuté uznesenie zrušil a následne zrušil aj rozsudok č. k. 4Cb/25/2017 - 70 a vec vrátil súdu prvej inštancie na nové prejednanie a rozhodnutie, v ktorom sa odstráni namietané nezrovnalosti veci.

5. Žalobca vo vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že žaloba je opodstatnená a v žiadnom prípade nie je zmätočná. Vyjadrenia žalovaného sú podľa žalobcu len snahou o zbavenie sa povinnosti uhrádzať poplatky za odvádzanie dažďovej vody.

6. Žalovaný v replike na vyjadrenie žalobcu uviedol, že spochybňuje procesný útok žalobcu, a to z pohľadu nedostatočne podložených dôkazných tvrdení žalobcu, pričom procesnú obranu založil žalovaný na konkrétnych dôkazoch. Vyjadrenie žalobcu žalovaný spochybnil aj čo do kvalitatívnej stránky a opäť poukázal na skutočnosti, na ktorých založil svoju procesnú obranu v odpore proti platobnému rozkazu.

7. Žalobca v duplike na vyjadrenie žalovaného uviedol, že nárok uplatnený žalobou a vyplývajúci z právoplatného a vykonateľného rozsudku si už uplatnil v exekúcii a táto skončila vymožením pohľadávky. Má teda za to, že predmet sporu neexistuje. K podaniu pripojil aj upovedomenie o ukončení exekúcie, z ktorého uvedené tvrdenia priamo vyplývajú.

8. Žalovaný následne zaslal súdu ďalšie podanie, v ktorom uviedol, že si je vedomý, že vo veci došlo k výkonu exekúcie, čo bude predmetom samostatného právneho posúdenia. Žalovaný je rozhodnutý domáhať sa v tejto veci spravodlivosti všetkými právne prípustnými formami. Jednou z nich, pri nereagovaní súdu prvej inštancie, ktorý napadnutý rozsudok vydal, bude sťažnosť, ktorej obsah vpísal do oznámenia. Žalovaný nebol účastný preto, že nemal vedomosť o akýchkoľvek aktivitách v tomto konaní, súd prvej inštancie nevyučujú. Ten totiž celú administratívu vo veci začal doručovať výlučne elektronickou poštou do schránky žalovaného, ktorý túto schránku neovládal. Tak malo byť doručené aj predvolanie na pojednávanie, na ktorom sa z nevedomosti o ňom nezúčastnil, čo viedlo súd k tomu, aby rozhodol v neprospech žalovaného pre jeho neprítomnosť. Žalovaný si je vedomý, že súd mal v súlade s pravidlom doručovania podľa Civilného sporového poriadku právo i povinnosť doručovať písomnosti do elektronickej schránky, ale to nevyhlúčilo možnosť doručiť písomnosť adresátovi na pojednávaní alebo pri inom úkone súdu. Pojednávajúci sudca totiž vie, že žalovaný má vybudovanú solídnu administratívu i právne zabezpečenie a jeho mlčanlivosť musela byť pri periodickom úradnom styku žalovaného so súdom a sudcom v tejto procesnej situácii iste nápadná. Skúmaním je možné preukázať, že upovedomenie o predvolaní na pojednávanie bolo takto doručené neúčinne.

9. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie, ako aj postup súdu, ktorý mu predchádzal v medziach odvolania podaného žalovaným (§ 379 CSP, § 380 CSP) a po preskúmaní napadnutého rozhodnutia zistil, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné. Rozhodol tak bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP).

10. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že žalobca podal na Okresný súd Komárno dňa 16. 03. 2017 žalobu, v ktorej žiadal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 895,08 eura s príslušenstvom. Žalobca svoju žalobu odôvodnil tým, že žalovaný svoj záväzok uhradiť žalobcovi fakturované sumy za odber pitnej vody a odvod odpadových vôd verejnou kanalizáciou nesplnil. Súd prvej inštancie vydal dňa 05. 05. 2017 platobný rozkaz č. k. 4Cb/25/2017 - 32, proti ktorému podal žalovaný v zákonnej lehote odpor, v dôsledku čoho súd prvej inštancie uznesením č. k. 4Cb/25/2017 - 41 dňa 19. 09. 2017 platobný rozkaz v celom rozsahu zrušil. Súd prvej inštancie následne doručil žalovanému vyjadrenie žalobcu k podanému odporu spolu s ďalšími listinnými dôkazmi predloženými žalobcom a nariadil vo veci pojednávanie. Na pojednávaní konanom dňa 29. 11. 2017 súd podľa § 180 CSP rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti žalovaného. Predvolanie na pojednávanie a poučenia súdu o procesných

právach a povinnostiach strán sporu, najmä o následku nedostavenia sa na pojednávanie, vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie s poukazom na § 111 ods. 3 CSP v spojení s § 106 ods. 1 písm. b) CSP, bolo žalovanému doručené dňa 11. 11. 2017. Žalovaný sa na pojednávanie nedostavil, pričom svoju neprítomnosť nijako neospravedlnil. Na pojednávaní dňa 29. 11. 2017 advokátka žalobcu žiadala súd, aby rozhodol podľa § 274 CSP rozsudkom pre zmeškanie, čo súd prvej inštancie akceptoval. Rozsudok Okresného súdu Komárno č. k. 4Cb/25/2017 - 70 zo dňa 29. 11. 2017 bol vyhotovený dňa 19. 12. 2017 a následne doručený advokátke žalobcu dňa 20. 12. 2017 a žalovanému dňa 05. 01. 2018. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 23. 01. 2018 a vykonateľnosť dňa 27. 01. 2018. Dňa 05. 10. 2018 bol súdu prvej inštancie doručený návrh žalovaného na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, o ktorom súd prvej inštancie rozhodol napadnutým uznesením.

11. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

12. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

13. Podľa § 274 CSP, na pojednávaní rozhodne súd o žalobe podľa § 137 písm. a) na návrh žalobcu rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie, ak
a/ sa žalovaný nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalovaný poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie,
b/ žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

14. Podľa § 277 ods. 2 a 3 CSP, ak žalovaný z ospravedlniteľného dôvodu zmeškal pojednávanie vo veci, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie, súd na návrh žalovaného tento rozsudok uznesením zruší a nariadi nové pojednávanie.

Návrh podľa odsekov 1 a 2 môže žalovaný podať do 15 dní odkedy sa o rozsudku pre zmeškanie dozvedel; o tom žalovaného v rozsudku pre zmeškanie súd poučí.

15. Podľa § 105 ods. 1 CSP, súd doručuje písomnosť na pojednávaní alebo pri inom úkone súdu; tým nie je dotknutá povinnosť súdu doručovať písomnosť do elektronickej schránky podľa osobitného predpisu.

16. Podľa § 111 ods. 2 CSP, do vlastných rúk sa doručujú písomnosti, pri ktorých tak ustanovuje zákon, a písomnosti, pri ktorých to nariadi súd.

17. Podľa § 177 ods. 1 CSP, súd nariadi na prejednanie veci samej pojednávanie.

18. Podľa § 178 CSP ods. 1 a ods. 2, ak je strana zastúpená zástupcom na celé konanie, súd na pojednávanie spravidla predvolá len zástupcu; stranu súd predvolá, ak je nevyhnutné vykonať jej výsluch.

Predvolanie sa doručuje strane alebo jej zástupcovi tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej päť dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať.

19. Podľa 13 ods. 4 veta tretia písm. c/ zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci (zákon o e-Governmente) (ďalej len „zákon o e-Governmente“), osobou oprávnenou na prístup a disponovanie s elektronicou schránkou právnickej osoby je právnická osoba, ktorej bola elektronicou schránka zriadená, jej štatutárny orgán alebo člen jej štatutárneho orgánu.

20. Podľa 13 ods. 4 veta tretia písm. g/ bod 2 zákona o e-Governmente, osobou oprávnenou na prístup a disponovanie s elektronicou schránkou je okrem osôb podľa písmen a) až e), ak ide o elektronicou schránku právnickej osoby, osoba poverená štatutárnym orgánom právnickej osoby alebo členom štatutárneho orgánu právnickej osoby, ktorej bola elektronicou schránka zriadená, a to v rozsahu ním určenom.

21. Podľa 32 ods. 5 písm. b/ zákona o e-Governmente, elektronická úradná správa, vrátane všetkých elektronických dokumentov, sa považuje za doručení, ak nie je adresátom orgán verejnej moci a doručuje sa do vlastných rúk, dňom, hodinou, minútou a sekundou uvedenými na elektronickej doručení alebo márnym uplynutím úložnej lehoty podľa toho, ktorá skutočnosť nastane skôr, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvedel.

22. Rozsudok pre zmeškanie žalovaného predstavuje procesnú sankciu za pasivitu žalovaného v spore. Aktuálna právna úprava rozlišuje medzi rozsudkom pre zmeškanie žalovaného pred nariadením pojednávania (§ 273 CSP) a po nariadení pojednávania (§ 274 CSP). Rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie žalovaného pred pojednávaním je fakultatívne („súd môže rozhodnúť...“) a nie je viazané na návrh žalobcu, avšak rozhodnutie sporu rozsudkom pre zmeškanie žalovaného na pojednávaní je obligatórne („rozhodne súd...“), a to za splnenia podmienky, že existuje výslovný návrh žalobcu na túto formu rozhodnutia. Civilný sporový poriadok pripúšťa možnosť zrušenia rozsudku pre zmeškanie, pričom zrušenie je viazané na podanie návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, ktorý musí byť podaný do 15 dní, odkedy sa žalovaný o rozsudku pre zmeškanie dozvedel. Ak ide o rozsudok pre zmeškanie žalovaného vydaný na pojednávaní, môže žalovaný podať tento návrh len vtedy, ak z ospravedlniteľného dôvodu zmeškal pojednávanie vo veci, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie. Taktiež v návrhu uvedie dôvody zmeškania. Súd o tomto návrhu rozhoduje uznesením.

23. Z obsahu súdneho spisu nepochybne vyplýva, že súd prvej inštancie nariadil termín pojednávania na deň 29. 11. 2017. Súčasťou predvolania na pojednávanie bolo aj poučenie o podmienkach, za ktorých súd rozhodne o žalobe rozsudkom pre zmeškanie. Predvolanie bolo doručované sporovým stranám, pričom žalovanému bolo doručené uplynutím úložnej lehoty s fikciou doručenia dňa 11. 11. 2017, čo preukazuje elektronická doručení založená v súdnom spise na č. I. 63. Zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 29. 11. 2017 je zrejmé, že žalovaný sa na pojednávanie nedostavil, svoju neúčast' žiadnym spôsobom neospravedlnil a ani nepožiadol o jeho odročenie. Právna zástupkyňa žalobcu na pojednávaní navrhla, aby súd rozhodol vo veci rozsudkom pre zmeškanie. Súd prvej inštancie následne konštatoval, že v prejednávannej veci sú splnené podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie a týmto spôsobom vo veci aj rozhodol. Keďže odvolací súd v odvolacom konaní dospel k záveru, že súd prvej inštancie pri vydaní rozsudku pre zmeškanie postupoval procesne správne a svoje rozhodnutie aj náležite odôvodnil, odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého uznesenia a v súlade s § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení svojho rozhodnutia obmedzuje len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia bez toho, aby ich opakoval.

Za jedno z tvrdení žalovaného, ktoré má vecnú súvislosť s prejednávanou vecou, je spochybnenie doručovania súdu výlučne elektronicou poštou do schránky žalovaného, ktorý túto schránku neovládal. Takýmto spôsobom bolo doručené aj predvolanie na pojednávanie, na ktorom sa žalovaný z dôvodu nevedomosti o ňom nezúčastnil, čo viedlo súd k tomu, aby rozhodol v neprospech žalovaného pre jeho neprítomnosť. Žalovaný zároveň uviedol, že si je vedomý, že súd mal v súlade s pravidlom doručovania podľa Civilného sporového poriadku právo i povinnosť doručovať písomnosti do elektronickej schránky, ale to nevyvlúčilo možnosť doručiť písomnosť adresátovi na pojednávaní alebo pri inom úkone súdu. Poukázal na to, že pojednávajúci sudca vedel, že žalovaný má vybudovanú solídnu administratívu i právne zabezpečenie a nereagovanie na predvolanie na pojednávanie a iné doručované dokumenty muselo byť tomuto sudcovi pri periodickom úradnom styku žalovaného so súdom v tejto procesnej situácii zrejmé. Vecnú súvislosť má potom aj tvrdenie o tom, že žalovaný sa o vydanom rozsudku pre zmeškanie dozvedel až vtedy, keď obdržal všetky dokumenty naraz dňa 28. 09. 2018.

Naopak, vecnú súvislosť s napadnutým rozhodnutím nemá tvrdenie žalovaného o tom, že žalovaný disponuje listinnými dôkazmi, v dôsledku ktorých je žalovaný spôsobilý uniesť dôkazné bremeno o platnom odstúpení od zmluvy a bezdôvodnom obohatení na strane žalobcu. Pri rozhodovaní o návrhu žalovaného na zrušenie rozsudku pre zmeškanie žalovaného (a rovnako aj o odvolaní proti rozhodnutiu o zamietnutí návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie žalovaného), sú totiž právne významnými skutočnosťami len tie, či žalovaný zmeškal pojednávanie vo veci, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie žalovaného z ospravedlniteľného dôvodu a či žalovaný podal návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie žalovaného v lehote 15 dní, odkedy sa o rozsudku pre zmeškanie dozvedel (§ 277 ods. 2 a 3 CSP). Skutkové tvrdenia žalovaného, ako aj ním navrhované vykonanie či predloženie dôkazov preukazujúcich ním uvádzané skutkové tvrdenia, sú pri rozhodovaní o návrhu žalovaného na zrušenie rozsudku pre zmeškanie žalovaného a pri rozhodovaní o odvolaní proti uzneseniu, ktorým bol uvedený návrh žalovaného zamietnutý, právne bezvýznamné, nakoľko tieto nie sú, a to ani v prípade ich

preukázania, spôsobilé privodiť odvolateľovi priaznivejšie rozhodnutie vo veci, a preto sa nimi odvolací súd bližšie nezaoberal.

24. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd uvádza, že postupnosť pri spôsoboch doručovania písomností v zmysle Civilného sporového poriadku je taká, že ak súd nemôže doručiť určitú písomnosť na pojednávaní alebo pri inom úkone súdu, prichádza do úvahy doručovanie písomnosti súdom do elektronickej schránky podľa osobitného predpisu (§ 105 ods. 1 CSP). Uvedeným osobitným predpisom je zákon o e-Governmente. Elektronicou schránkou sa rozumie elektronické úložisko, v ktorom sú uchovávané elektronické správy a notifikácie (§ 3 písm. l/ zákona o e-Governmente). Miestom na elektronické doručovanie je elektronická schránka, ktorá je aktivovaná. Do elektronickej schránky sa doručujú aj dokumenty, ktoré sa doručujú do vlastných rúk. Do vlastných rúk sa doručujú písomnosti, o ktorých to ustanovujú osobitné predpisy (§ 29 ods. 2 zákona o e-Governmente). V civilnom sporovom konaní jednotlivé dokumenty, ktoré sa doručujú do vlastných rúk, identifikuje ustanovenie § 111 ods. 2 CSP, podľa ktorého sú to tie dokumenty, pri ktorých tak ustanoví zákon alebo určí súd.

Z úplného výpisu žalovaného z obchodného registra vyplýva, že žalovaný mal v čase doručovania predvolania na pojednávanie na deň 29. 11. 2017, ako aj v čase doručovania rozsudku súdu prvej inštancie pre zmeškanie žalovaného jediného konateľa, ktorý mal prístup a aj oprávnenie disponovať s elektronicou schránkou žalovaného. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na analytickú právnu vetu Ústavného súdu SR v uznesení sp. zn. IV. ÚS 430/2018 z 01. 08. 2018, podľa ktorej systém doručovania do elektronickej schránky subjektu a jej nastavenie (aj s prípadnými notifikáciami o doručení napr. na e-mail subjektu), je čisto vecou užívateľa elektronickej schránky, ktorý je v zmysle zákona o e-Governmente povinný dbať o jej bezproblémový chod.

Doručením do vlastných rúk sa na účely elektronického doručovania rozumie doručenie, pri ktorom sa vyžaduje potvrdenie doručenia zo strany adresáta alebo osoby, ktorej je podľa osobitných predpisov možné doručovať namiesto adresáta, formou elektronickej doručenky odoslanej odosielateľovi (§ 29 ods. 3 zákona o e-Governmente). Na potvrdenie doručenia elektronického dokumentu do vlastných rúk slúži elektronická doručenka. Elektronicou doručenkou sa rozumie elektronický dokument obsahujúci údaj o dni, hodine, minúte a sekunde elektronického doručenia, identifikátor osoby prijímateľa, identifikátor osoby odosielateľa a identifikácia elektronickej úradnej správy a elektronických dokumentov, ktoré sa elektronicou doručujú; identifikácia elektronickej úradnej správy a elektronických dokumentov musí zabezpečiť vytvorenie logickej väzby na túto správu a dokumenty, ktoré obsahuje (§ 30 ods. 1 zákona o e-Governmente). Potvrdenie doručenia je podmienkou sprístupnenia elektronickej správy prijímateľovi v jeho elektronickej schránke. Údaje uvedené v elektronickej doručenke sa považujú za pravdivé, až kým sa nepreukáže opak (§ 30 ods. 5 zákona o e-Governmente). Úložnou lehotou je lehota, počas ktorej je uložená elektronická úradná správa považovaná za nedoručenú. Úložná lehota je 15 dní odo dňa nasledujúceho po dni uloženia elektronickej úradnej správy, ak osobitný predpis neustanovuje inú lehotu (§ 32 ods. 2 zákona o e-Governmente).

Zákon o e-Governmente explicitne upravuje, kedy sa elektronická úradná správa, vrátane všetkých elektronických dokumentov, považuje za doručenú. Ak sa elektronická úradná správa doručuje adresátovi, ktorý nie je orgánom verejnej moci a správa sa doručuje do vlastných rúk (o takýto prípad išlo pri doručovaní predvolania na pojednávanie žalovanému a aj v prípade doručovania rozsudku pre zmeškanie žalovanému), elektronická úradná správa vrátane všetkých elektronických dokumentov sa považuje podľa § 32 ods. 5 písm. b/ zákona o e-Governmente za doručenú dňom, hodinou, minútou a sekundou uvedenými na elektronickej doručenke alebo márnym uplynutím úložnej lehoty, a to podľa toho, ktorá skutočnosť nastane skôr, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvedel. Uvedené neplatí len v dvoch prípadoch, a to pokiaľ medzi okamihom odoslania elektronickej úradnej správy a okamihom márneho uplynutia úložnej lehoty bola elektronická schránka deaktivovaná alebo v prípade, že orgán verejnej moci rozhodne, že elektronické doručenie je neúčinné.

Žiadny osobitný predpis neustanovuje, že by v prípade doručovania predvolania alebo rozsudku pre zmeškanie žalovaného nebolo možné uplatniť fikciu doručenia. Rovnako žalovaný ako odvolateľ netvrdil (a ani nepreukázal), že by bola naplnená jedna z dvoch podmienok, za ktorých by sa predvolanie na pojednávanie a rozsudok pre zmeškanie žalovaného nepovažovali za doručené podľa § 32 ods. 5 písm. b/ zákona o e-Governmente uplynutím 15-dňovej úložnej lehoty, a to bez ohľadu na to, či sa žalovaný o tom dozvedel. Fikciu právna teória definuje ako teoretickú konštrukciu používanú v práve, ktorá za určitých okolností finguje právnu skutočnosť, ktorá v skutočnosti nenastala. Ustanovením obsahujúcim fikciu je aj vyššie analyzované ustanovenie § 32 ods. 5 písm. b/ zákona o e-Governmente, podľa ktorého v prípade, ak si adresát elektronickej úradnej správy túto neprevezme v úložnej lehote (15-dňovej, ak z

osobitného predpisu nevyplýva iná dĺžka úložnej lehoty), považuje sa táto elektronická úradná správa vrátane všetkých elektronických dokumentov, ktoré obsahuje, za doručení uplynutím úložnej lehoty, a to aj keď sa o tom adresát elektronickej úradnej správy nedozvie. Fikcia doručenia sa neuplatní len ak nastane jedna z dvoch skutočností uvedených v § 32 ods. 6 zákona o e-Governmente, z ktorých však žiadna v prejednávanej veci nenastala. V prípade, ak sú splnené zákonné predpoklady, za ktorých sa uplatní fikcia doručenia, pričom tieto zákonné predpoklady v prejednávanej veci u žalovaného nastali, a to tak vo vzťahu k doručeniu predvolania na pojednávanie, ako aj k doručeniu rozsudku pre zmeškanie žalovaného, finguje sa skutočnosť, že dňom, kedy fikcia doručenia nastala, sa žalovaný oboznámil s obsahom elektronickej úradnej správy vrátane všetkých elektronických dokumentov, ktoré obsahovala. Odvolací súd osobitne zdôrazňuje tú skutočnosť, že zákon o e-Governmente v § 33 upravuje inštitút vyhlásenia elektronického doručenia za neúčinné. Možnosť rozhodnutia orgánu verejnej moci (v danej veci súdu prvej inštancie vo vzťahu k doručovaniu predvolania na pojednávanie a k doručovaniu rozsudku pre zmeškanie žalovaného), predstavuje poistku na zmiernenie účinkov prísnej fikcie doručenia v prípade, ak by tieto vzhľadom na konkrétne objektívne dôvody na strane adresáta boli príliš prísne. Orgán verejnej moci tak môže na návrh adresáta rozhodnúť, že doručenie nie je účinné, pokiaľ sa adresátovi podarí preukázať, že objektívne nemohol prevziať elektronickú úradnú správu z dôvodu, ktorý nenastal na jeho strane alebo jeho pričinením, alebo na jeho strane nastali také dôvody, ktoré mu objektívne neznemožnili prevziať elektronickú úradnú správu, avšak takéto prevzatie by bolo spojené s nepomernými ťažkosťami, ktorých prekonanie od neho nie je spravodlivé požadovať. Podľa civilno-procesnej doktríny pôjde predovšetkým o situácie spôsobené zdravotným stavom fyzickej osoby, t. j. choroba alebo napríklad aj situácia, že sa do jeho elektronickej schránky prihlásila osoba, ktorá na to nebola oprávnená. Návrh na vyhlásenie neúčinnosti doručenia do elektronickej schránky musí adresát podať do 15 dní odo dňa, keď sa s obsahom elektronickej úradnej správy oboznámil alebo mohol oboznámiť. V návrhu musí preukázať aj to, kedy sa oboznámil s obsahom elektronickej úradnej správy a predložiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ktoré odôvodňujú vyhlásiť doručenie za neúčinné. Orgán verejnej moci, ktorý rozhoduje o návrhu na vyhlásenie neúčinnosti doručenia, súčasne môže podľa zákona o e-Governmente rozhodnúť o odklade účinkov elektronického doručenia do rozhodnutia vo veci samej, t. j. do rozhodnutia o neúčinnosti doručenia za predpokladov ustanovených v § 33 ods. 5 zákona o e-Governmente. V prípade, že orgán verejnej moci rozhodne o neúčinnosti doručenia, neuplatní sa fikcia doručenia ku dňu uplynutia pôvodnej úložnej lehoty, ale elektronická úradná správa vrátane jej všetkých dokumentov sa považuje za doručení dňom, keď rozhodnutie o neúčinnosti elektronického doručenia nadobudne právoplatnosť (§ 33 ods. 8 zákona o e-Governmente). Žalovaný tak mal možnosť domáhať sa vyhlásenia neúčinnosti doručenia predvolania, ako aj rozsudku pre zmeškanie žalovaného do elektronickej schránky a ak by spĺňal zákonné predpoklady na vyhlásenie neúčinnosti doručenia, dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia by bolo vylúčené uplatnenie fikcie doručenia vo vzťahu k doručeniu predvolania, resp. rozsudku pre zmeškanie žalovaného, s čím by boli spojené ďalšie procesnoprávne následky a možnosti žalovaného. V posudzovanej veci však prekluzívna procesnoprávna lehota na podanie návrhu na vyhlásenie neúčinnosti doručenia do elektronickej schránky tak vo vzťahu k doručovanému predvolaniu, ako aj rozsudku pre zmeškanie žalovanému už dávno márne uplynula.

25. Pojednávanie na súde prvej inštancie, na ktorom boli súčasne splnené všetky zákonné predpoklady, za ktorých je súd prvej inštancie povinný rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie žalovaného, bolo nariadené a aj sa uskutočnilo dňa 29. 11. 2017. Medzi dorúčením predvolania žalovanému a uskutočnením pojednávania teda uplynula lehota viac ako 5 dní, čím bola lehota žalovaného na prípravu pojednávania zachovaná (§ 178 ods. 2 CSP). Jednou z podmienok na zrušenie rozsudku pre zmeškanie žalovaného podľa § 277 ods. 2 CSP je, že žalovaný zmeškal pojednávanie vo veci, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie z ospravedliteľného dôvodu. Odvolací súd v tejto súvislosti konštatuje, že ospravedliteľným dôvodom na účely ustanovenia § 277 ods. 2 CSP nie je okolnosť, ktorá bola žalovanému známa vopred, a to aj v prípade, že by mu objektívne bránila v účasti na danom pojednávaní, ak mu súčasne žiadne objektívne okolnosti nebránili v tom, aby včas ospravedlnil svoju neprítomnosť na pojednávaní z vážnych dôvodov. Príčina zmeškania pojednávania žalovaným musí mať s ohľadom na povahu, nepredvídateľnosť, závažnosť, rozsah alebo z iných dôvodov aspekt ospravedliteľnosti (toho, čo je možné v danej veci ospravedlniť). Ak príčina zmeškania pojednávania žalovaným tento aspekt ospravedliteľnosti vzhľadom na uvedené kritéria nedosiahne, nie je naplnená jedna zo zákonných podmienok zrušenia rozsudku pre zmeškanie žalovaného.

26. Odvolací súd zdôrazňuje, že žalovaný v odvolaní namietal len skutočnosť, že pre sklz doručenia bez jeho zavinenia a neoboznámenie sa s obsahom doručených elektronických úradných správ a dokumentov (čo bolo dôvodom jeho neúčasti na pojednávaní dňa 29. 11. 2017), sa objektívne nemohol o predvolaní na pojednávanie dozvedieť. Tieto argumenty však nemajú žiadnu právnu relevanciu. Skutočnosť, že konateľ je ako štatutárny orgán zo zákona o e-Governmente oprávnený na prístup a disponovanie s elektronickou schránkou, má bez ďalšieho za následok, že bol oprávnený na prístup do elektronickej schránky, v ktorej mohol prezrieť, či sú do nej doručené správy. Tvrdenie žalovaného prezentované v odvolaní, že hoci jeho konateľ v pozícii žalobcu konal v inej veci u rovnakého sudcu a tento ho neupozornil na zjavnú pasivitu žalovaného v styku s elektronickou schránkou, kam všetky písomnosti v napadnutej veci zasielal, je absolútne nespôsobilé ospravedlniť absenciu kontroly elektronickej schránky zo strany žalovaného. Nemôže byť preto ani ospravedlniteľným dôvodom zmeškania účasti na pojednávaní, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie žalovaného.

27. V intenciách vyššie uvedených skutočností odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správne potvrdil.

28. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. Keďže v odvolacom konaní bol úspešnou stranou žalobca, mal by proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Žalobcovi však v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli, preto mu nárok na ich náhradu odvolací súd nepriznal.

29. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon v § 420 až § 423 CSP pripúšťa. Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.